

Zespół „O Ela”

Wielka szansa dla młodych artystów!

Zapraszamy serdecznie młodzież w wieku 9-15 lat na casting do zespołu muzycznego „Małe O-Ela”. Jest to pierwszy w Polsce projekt o tak szerokim wachlarzu proponowanych zajęć z profesjonalnym zespołem muzycznym – O-Ela / dawniej Chłopcy z placu bronii/. Będzie to świetny sposób, by rozwinąć swoje pasje przy pomocy profesjonalistów.

LGD „Nad białą Przemszą” jako organizator chce promować uzdolnione dzieci i młodzież poprzez ich uczestnictwo w przeglądach, koncertach i festiwalach.

Aby ten cel był możliwy do zrealizowania zorganizowaliśmy kadrę złożoną z dynamicznych, a zarazem doświadczonych ludzi wspartych pro-

fesjonalną grupą członków grupy O-Ela.

Z pośród uczestników castingu zostanie wybrana grupa, która pod okiem członków zespołu przygotowuje spektakl muzyczny składający się z piosenek grupy Chłopcy z placu bronii. Przewidywany termin premiery to wiosna 2011

Na przesłuchanie należy przygotować dwa utwory z repertuaru Chłopców z placu bronii z podanej listy tytuł: „Wolność”, „O Ela”, „Kocham Cię” i „Ballada o dobrym człowieku”.

Szczegółowe informacje dotyczące terminów castingów w poszczególnych gminach będą podane na stronie internetowej LGD www.nadbialaprzemsza.org.pl

Bajkowy Bal Przebierańców

Wakacje dobiegają niestety końca. Wraz z nimi kończy się także „Lato z Disneyem”, czyli wakacyjne zajęcia dla najmłodszych, których motywem przewodnim były disneyowskie bajki. W każdą środę tego lata dzieci z naszego miasta spotykały się w Harcówce, aby przypomnieć sobie najpiękniejsze bajki Disneya, bawić się, śpiewać, rysować i główkować nieco nad różnymi zagadkami.

Jako zwieńczenie „Lata z Disneyem” Centrum Kultury zorganizowało wczoraj w Harcówce Bajkowy Bal Przebierańców połączony z wystawą prac wykonanych przez dzieci podczas wakacyjnych zajęć. Nasi najmłodsi jak zwykle nie zawiedli, przybawając na Bal licznie i w cudownych, bajecznych przebraniach. Były piękne księżniczki, dzielni strażacy, śliczne wróżki, Dzwoneczki i baletnice, uroczą pszczółka, szybki rewolwerowiec, także Kopciuszek razem z Królowną Śnieżką, kowbojka i Indianka, mały Spiderman i jeszcze mniejszy smok, a nawet wprost z bardzo odległej galaktyki Lord Vader. Było także wiele innych przebranych i nieprzebranych maluchów, nie sposób tu wszystkich wymienić. Najważ-

niejsze, że wszyscy bawili się wesoło i śmiali przy muzycznych zabawkach i konkursach prowadzonych przez aktorów z krakowskiego teatru Yapa. Dodatkowo panie ze Środowiskowego Domu Samopomocy zajęły się malowaniem dzieci, cze-

go efekty można podziwiać na zdjęciach.

Dziękujemy wszystkim dzieciom za udział w „Lecie z Disneyem” i za wspólną zabawę na wczorajszym Balu. Życzymy radosnego powrotu do szkoły!

BiOAK - podsumowanie okresu wakacyjnego

Wakacje się skończyły. Jednak wiele osób je zapamięta, zwłaszcza dzieci, które były obecne na spotkaniach w bibliotece w Trzyciążu.

Na początku wakacji BiOAK zapraszał dzieci z gminy Trzyciąż na zajęcia organizowane w bibliotece, które były w każdą środę i piątek w godzinach od 10-13. Odbywały się tam różnego rodzaju zajęcia edukacyjne i sportowe oraz różnego rodzaju konkursy. Czytanie książek, kalambury, malowanie, rysowanie, rozwiązywanie łamigłówek i inne ciekawe zabawy były zawsze obecne podczas zajęć. Tego typu spotkania są organizowane od 2006 r. i co roku cieszą się dużą popularnością. Pomysłodawcą tego typu spotkań była Pani Bożena Kościej. Opieką nad dziećmi zajmowały się na zmianę 4 osoby: A. Gamrat, G. Janu-

szek, H. Kocjan oraz M. Gębala. „Było bardzo fajnie.” - podsumowuje zajęcia Roksana Kemon, jedna z uczestników.

Paulina Głowacka

A śmieci gdzie? Do lasu!

Przeciętny Polak produkuje rocznie ok. 280 kg śmieci. Takie są oficjalne dane. Jednak w tym przypadku, podobnie jak w wielu innych, wersja oficjalna znacznie odbiega od tej prawdziwej. Dlaczego? Dlatego, że niezliczone ilości odpadów komunalnych zalegają w lasach. Bo jak inaczej łatwo i tanio pozbyć się śmieci? Przecież, jeśli cicho, pod osłoną nocy, zostawimy je między drzewami, to nikt się nie dowie i po problemie. Jednak tak naprawdę to właśnie tu pojawia się problem. Nie dość bowiem, że znaczna część tych odpadów mogłaby zostać poddana recyklingowi, to jeszcze proces rozkładu zajmie im setki lat.

Do lasów wywożone są coraz to nowe „dostawy” śmieci, a te stare na rozkład muszą jeszcze sporo poczekać. Ale przecież tsunami śmieci nie zaleje świata, za czasów naszych pokoleń, a dlaczego mielibyśmy martwić się o to, co stanie się ze

światem, na którym nas już nie będzie? Jakże płytki światopogląd mają osoby kierujące się podobną zasadą. Kolejnym problemem jest ciche przyzwolenie społeczeństwa na ten sposób pozbywania się odpadów. Przecież nie doniesiemy na własnego sąsiada, chociaż widzimy jak regularnie wywozi śmieci do pobliskiego lasu. To może chociaż wybierzmy się do niego z sąsiedzką wizytą i zwróćmy mu uwagę, że jego postępowanie jest co najmniej nieodpowiednie. No chyba, że sami robimy to samo? Może hałdy śmieci w lesie są po części naszym „dziełem”? Załóżmy, że my jesteśmy w porządku, pozbywamy się odpadów w sposób legalny, ale wiemy jak postępuje nasz sąsiad i nie zamierzamy nic z tym zrobić, jego śmieci – jego sprawa. Otóż nie, nie jego sprawa, ponieważ las nie jest jego. Jesteśmy więc współwinni zaśmiecaniu środowiska. Nasza bierność sprawia, że częściowo również ponosimy

za to odpowiedzialność.

Widok śmieci w lasach spowszedniał i niemal nikogo już nie wzburza. Stara lodówka, bądź telewizor porzucone gdzieś między drzewami nie zaskakują, ba, niektórym wydają się już nawet normalne. Czy chcemy, aby tak wyglądał świat, w którym żyjemy? Jeżeli nie, to dlaczego na to przyzwalamy? Najwyższy czas zakończyć erę wywózki odpadów i zużytych sprzętów do lasów. Wspólnymi siłami można zdziałać wiele, należy tylko wziąć się do pracy. Skończmy z cichym przyzwoleniem na zaśmiecanie naszych lasów, oczyścimy je z zalegających tam śmieci. Razem moglibyśmy przywrócić ekosystemom leśnym ich naturalną równowagę. Chodźmy po rozum do głowy i nie bójmy się przyczynić do dokonania zmian, szczególnie, jeśli mają to być zmiany na lepsze.

Kinga Grzywa

DOTACJA DLA STOWARZYSZENIA

W ramach programu działań charytatywnych „Bank Dziecięcych Uśmiechów” organizowanego przez Fundację Banku Zachodniego WBK S. A. w porozumieniu z Bankiem Zachodnim WBK S.A. Stowarzyszenie Forum Oświatowe „KLUCZE” otrzymało dotację na realizację projektu „Dzień Dziecka w Zakopanem”.

Projekt skierowany był do 30 wychowanków Placówki Wsparcia Dniennego „Tęcza” prowadzonej przez Stowarzyszenie. Dzięki otrzymanej dotacji dzieci wyjechały na jednodniową wycieczkę do Zakopanego. Program wycieczki obejmował pieszą wędrowkę nad Morskie Oko, pobyt nad jeziorem i powrót zaprzęgami konnymi. Po intensywnym wysiłku, jakim było przejście 9 – kilometrowej trasy nad Morskie Oko, uczestnicy wycieczki zjedli obiad w karczmie przy akompaniamencie góralskiej muzyki. Kolejnym punktem programu było zwiedzenie skoczni narciarskich i wyjazd kolejką linową – terenową na Gubałówkę. Na szczycie góry dzieci podziwiały panoramę całych polskich Tatr oraz Zakopanego. Ich zainteresowanie wzbudziły również liczne sklepy z pamiątkami. Wycieczkę pilotował przewodnik Pani Anna Kurek, która opowiadała dzieciom ciekawostki o tatrzańskiej przyrodzie i historii miasta. Harmonogram wycieczki był niezwykle napięty, ale nastroje panujące w autokarze w drodze powrotnej do Klucza wskazywały na to, że wycieczka była bardzo udana, a młodzi turyści niestrudzeni. W efekcie nawiązanej współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Forum Oświatowe KLUCZE a Stowarzyszeniem Babiniec po raz drugi został złożony projekt do programu Bank Dziecięcych Uśmiechów, który uzyskał dofinansowanie w kwocie 2800,00. Otrzymana dotacja zostanie przeznaczona na zakup wyprawek sportowych, w skład których wejdą: czepek, rękawiczki kąpie-

lowe, stroje kąpielowe, kąpielówki, klapki basenowe, plecaczki, okulary i tenisówki. Pomocą zostaną objęte dzieci z Placówki Wsparcia Dniennego „Tęcza” prowadzonej przez Stowarzyszenie Forum Oświatowe „KLUCZE” w przedziale wiekowym 8 – 17 lat. Ponadto Stowarzyszenie Forum Oświatowe „KLUCZE” otrzymało dotację z Fundacji PZU w ramach konkursu Wzbogacanie oferty edukacyjnej na terenach wiejskich i w małych miastach. Celem projektu **W kolorach tęczy- edukacja artystyczna i wychowanie przez twórczość** jest stworzenie cyklu ciekawych zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży rozwinięcie zainteresowania sztuką, aby to stanowiło wartościowy sposób spędzania wolnego czasu, bogacenia swojej wrażliwości kulturowej. Inspirowanie, wspieranie i pomoc w realizacji pomysłów dzieci i młodzieży, oraz wyrabianie motywacji do podejmowania wysiłku, poszukiwania własnych mocnych stron, budzenie wiary we własne możliwości i podnoszenie poczucia własnej wartości. Beneficjenci projektu (50 uczniów w wieku 7-13 lat) wezmą udział w warsztatach z plastykoterapii, choreoterapii, estetoterapii, biblioterapii, teatralnych. Odbędą się także dwie trzydniowe wycieczki krajoznawcze, wyjazdy do biblioteki miejskiej, kurs szybkiego czytania dla uczniów. W ramach projektu odbędą się także warsztaty dla nauczycieli, które będą prowadzone przez Stowarzyszenie KLANZA. Projekt będzie trwał od października 2010 do maja 2011. Na jego zakończenie zostanie zorganizowana impreza podsumowująca efekty pracy poszczególnych grup. Partnerami projektu są: Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Leona Kruczkowskiego w Ryczówku, gazeta lokalna Echo Klucz. Kwota dotacji: 46900,00

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO OGŁASZA NABÓR

wniosków o przyznanie pomocy na operacje z zakresu Małych Projektów w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wdrażanych za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Nad Białą Przemszą” działającej na terenie gmin:
Bolesław, Klucze, Trzyciąż, Wolbrom

Wnioski o przyznanie pomocy można składać w terminie:
13 września – 12 października 2010r.

Wnioski należy składać bezpośrednio w Biurze Lokalnej Grupy Działania „Nad Białą Przemszą” miejscowość: Wolbrom ul. Leśna 2, w godz. 7.30 – 15.30

Wniosek o przyznanie pomocy należy złożyć na obowiązującym formularzu wraz z wymaganymi załącznikami.

Formularz wniosku dostępny jest na stronach internetowych: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego www.wrotamalopolski.pl, Lokalnej Grupy Działania www.nadbialaprzensza.org.pl

Kryteria wyboru operacji są udostępnione na stronach:

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego www.wrotamalopolski.pl Lokalnej Grupy Działania „Nad Białą Przemszą” www.nadbialaprzensza.org.pl oraz do wglądu w siedzibie Biura Lokalnej Grupy Działania „Nad Białą Przemszą” miejscowość: Wolbrom ul. Leśna 2 w godz. 7.30 – 15.30

Wysokość dostępnych środków na operacje z zakresu Małe Projekty w ramach działania „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju” w 2010 roku wynosi 325 000 zł Wykaz dokumentów niezbędnych do wyboru projektów znajduje się w Biurze Lokalnej Grupy Działania. Wszelkie informacje niezbędne dla prawidłowego wypełnienia wniosków udzielane są w Biurze Lokalnej Grupy Działania oraz pod numerem tel. 32 724 25 23.

Warsztaty dla gminnych KGW w Orlecu

W dniach 19-20 sierpień 2010 r. Panie z gminnych KGW udały się na wyjazdowe warsztaty bibułkarstwa oraz garmcarstwa do Orleca. Wyjazd studyjny, rozpoczął cykl warsztatów realizowanych w ramach PPWOW dla reaktywowanych gminnych organizacji skupiających gospodynie. Celem zadania jest pielęgnacja dorobku regionalnego, ludowego, kulinarnego i śpiewaczego. Realizacja usługi to doskonała okazja wzmacniania więzi międzypokoleniowych, i pielęgnowania lokalnego dziedzictwa kulturowego. Usługa służy zaktywizowaniu

ludności do aktywnego spędzania wolnego czasu, zacieśniania więzi rodzinnych i środowiskowych, oraz pobudzeniu społeczności gminnej do aktywnego kultywowania lokalnych tradycji i zwyczajów ludowych. Ponadto w ramach działania Panie wezmą udział w warsztatach Decoupage, warsztatach zdrowego żywienia oraz w szkoleniu z zakresu: Zewnętrzne źródła pozyskiwania pieniędzy dla gmin i organizacji działających w gminach wiejskich wraz z praktycznym kursem pisania wniosków o dofinansowanie.

Odblaskowa szkoła

Szkoła Podstawowa w Jangrocie im. Króla Jana III Sobieskiego znalazła się w gronie 305 szkół z województwa małopolskiego zgłoszonych do udziału w akcji "Odblaskowa Szkoła". Celem konkursu jest zwiększenie aktywności dyrektorów szkół podstawowych, lokalnych władz samorządowych i rodziców w zakresie wyposażenia uczniów w elementy odblaskowe. Daje możliwość wykazania, że ich szkoła nie tylko uczy, ale również dba o bezpieczeństwo swoich podopiecznych zwłaszcza w drodze do i ze szkoły.

Ponadto celem akcji jest zwrócenie uwagi pedagogów, rodziców i opiekunów na konieczność kontrolowania ustawowego obowiązku korzystania przez dzieci do 15 lat z elementów odblaskowych i promowanie wszelkich inicjatyw ograniczających zagrożenia w ruchu drogowym.

Organizatorami konkursu są:
- Małopolska Wojewódzka Rada

Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie,
- Małopolskie Kuratorium Oświaty,
- Małopolski Urząd Wojewódzki,
- Małopolski Urząd Marszałkowski.
Wrzesień 2010 roku to miesiąc, w którym zaplanowana jest realizacja założeń akcji w szkołach z terenu Małopolski.

W Zespole Szkół w Jangrocie tematyka bezpieczeństwa w ruchu drogowym propagowana jest od wielu lat. Uczniowie zarówno ze szkoły podstawowej jak i gimnazjum zajmują wysokie lokaty indywidualnie i drużynowo w Ogólnopolskim Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na szczeblu powiatowym i wojewódzkim.

Wśród wielu podejmowanych akcji i działań w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa na drodze w ostatnich latach można wymienić poniż-

sze:

- „Bezpiecznie na rowerze... na dobry start”
- „Najbezpieczniej z puszką II”
- „Kto wpada w oczy nie wpada pod koła”
- „Zachowaj trzeźwy umysł „Bezpieczna droga”
- „Ogólnopolska akcja „ORLEN Bezpieczne drogi”
- „Ratujemy i uczymy ratować”

Przedstawione w artykule akcje propagujące bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w ruchu drogowym to nieliczne jakie propagowane są w naszym kraju i realizowane w naszej szkole przez nauczyciela techniki.

Inicjatywy tego typu powinny być wpisane jako priorytetowe nie tylko do realizacji w placówkach szkolnych ale także w środowisku lokalnym. „Odblaskowa szkoła” to akcja, która zintegruje w/w środowiska w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa na drogach.

Na to możesz dostać od nas dofinansowanie! c.d.

Nawiązując do artykułu z poprzedniego numeru Potoku Informacyjnego przedstawiamy Państwu kolejny z 5 obszarów, w ramach których można się starać o dofinansowanie za pośrednictwem LGD „Nad Białą Przemszą”.

OBSZAR II: KAPITAŁ SPOŁECZNY

Cel strategiczny: Aktywizacja życia społecznego obszaru, umożliwienie mieszkańcom wszechstronnego rozwoju, stworzenie warunków do kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego.

Jak wykazała analiza frekwencji wyborczej mieszkańców obszaru, społeczność miejscowa nie jest wystarczająco zmobilizowana do brania czynnego udziału w życiu społecznym. Z tego powodu wyodrębniono drugi obszar priorytetowy jako jeden z najbardziej potrzebujących interwencji. Działania,

jakie będą się wpisywać w cel strategiczny obszaru II to wszystkie przedsięwzięcia zachęcające mieszkańców do aktywności i bezinteresownej pracy na rzecz lokalnej społeczności. Co ważne, w cel ten wpisują się też działania ukierunkowane na rozwój mieszkańców, wspomagające ich edukację, zainteresowanie, czynne i kreatywne spędzanie wolnego czasu. Z jednej strony, należy więc włączyć mieszkańców w udział w procesie rozwoju, zachęcać do wzięcia udziału w realizacji przedsięwzięć z zakresu wdrażania LSR, z drugiej – zaoferować im możliwość nauczania się czegoś nowego, uczęszczania w interesujących szkoleniach czy zajęciach, aktywnego spędzania wolnego czasu. Udział w zajęciach edukacyjnych, warsztatach czy szkoleniach również jest okazją do spotkań mieszkańców i wzmacniania więzi społecznych,

a dodatkowo także przyczynia się do zapobiegania negatywnym zjawiskom sfery społecznej.

Cele operacyjne:

1. Organizacja kursów językowych, szkoleń i przedsięwzięć dla dorosłych o charakterze edukacyjnym i warsztatowym przy wykorzystaniu nowoczesnych form kształcenia, zajęć integracyjno-szkoleniowych dla seniorów, w tym utworzenie i działanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku (Kluby Seniora),
2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, szczególnie w okresie wakacyjnym
3. Włączanie mieszkańców w aktywną pracę na rzecz lokalnej społeczności
4. Zapobieganie wykluczeniom i innym negatywnym zjawiskom społecznym

Lucja Hagno-Rams

Wyślij e-kartkę ze strony Gminy Klucze

Od lipca funkcjonuje nowa strona Gminy Klucze. Oprócz odświeżonej grafiki, ma kilka nowych funkcji i rozbudowaną listę zakładek tematycznych. Od stron internetowych pozostałych gmin powiatu olkuskiego odróżnia ją możliwość korzystania z niej także przez osoby niewidome i niedowidzące.

Strona internetowa z nową grafiką i możliwościami nie zmieniła adresu. Nadal można odwiedzać ją wpisując www.gmina-klucze.pl. Natomiast rozbudowane zostały miejsca z aktualnościami. Zamiast z jednego, centralnego paska, z wiadomościami bieżącymi można zapoznać się zaglądając w dwa miejsca: zakładkę WYDARZENIA i okienko AKTUALNOŚCI (w tym drugim znajdują się przeważnie komunikaty i krótkie informacje). Ponadto o aktualnych przedsięwzięciach realizowanych przez Gminę Klucze można przeczytać w oknach PROMOCJA i ROZWÓJ oraz PROJEKTY UNIJNE. Prócz tego narzędzia dają możliwość wyróżniania zakładek w bocznym menu, które są ważne z uwagi na obowiązujący termin. Obecnie dodane zostały (i wyróżnione kolorem czerwonym) zakładki SPIS ROLNY i WYBORY PREZYDENTCKIE. Na stałe, w odróżniającą od pozostałych zakładek formie, widnieje w menu bocznym BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ. Nowością jest wyróżnienie czterech grup najczęściej występujących spraw z Biuletynu Informacji Publicznej – zostały one umieszczone na dole strony (na niebieskim tle).

W ten sposób osoby poszukujące informacji o przetargach, budżecie czy uchwałach, mogą od razu przenieść się na dół strony, bez konieczności wchodzenia na BIP.

Nowością na stronie www.gmina-klucze.pl są także filmy, galeria zdjęć (w której można obejrzeć ciekawe zdjęcia z lotu ptaka!), a sympatycznym akcentem możliwość wysyłania kartek elektronicznych z pejzażem gminy Klucze. A dla osób niepełnosprawnych z pewnością ważną informacją jest to, że ze strony mogą skorzystać również osoby niewidome i niedowidzące, dysponujące odpowiednim oprogramowaniem. Po kliknięciu na ikonę DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH, znajdującą się na górze głównego okna, strona zyskuje wygląd uproszczony, bez wersji graficznej, a osoby niepełnosprawne są informowane głosowo, gdzie aktualnie na stronie się znajdują (trzeba tylko dysponować odpowiednim oprogramowaniem).

Na uaktualnienie czekają jeszcze niektóre zakładki, np. sportowa i wykaz organizacji pozarządowych. *Zwracamy się z prośbą o przesyłanie przez organizacje aktualnych danych. Liczymy także na cenne uwagi, jakie informacje mogłyby polepszyć komunikację z mieszkańcami lub wpłynęły na atrakcyjność strony* – apeluje Joanna Smentek, kierownik Referatu Spraw Społecznych i Promocji Urzędu Gminy Klucze.

Rafał Jaworski

(tekst ukazał się w sierpniowym wydaniu „Echa Klucza”)

Wolne miejsca na kurs obsługi kas fiskalnych

Młodzieżowe Biuro Pracy i Klub Pracy OHP w Kluczach informuje, że posiada wolne miejsca na kurs „Obsługi kas fiskalnych”. Planowany termin przeprowadzenia kursu 13.09.2010 r. (poniedziałek). Koszt kursu wynosi 60zł.

Kurs obejmuje 6 godzin zajęć i składał się będzie z części teoretycznej

(1,5h) oraz części praktycznej (4,5h). Uczestnicy kursu zapoznają się z przepisami prawnymi związanymi z obsługą i budową kasy fiskalnej a także z ogólnymi zasadami pracy przy kasie. W części praktycznej kursanci trenować będą sprzedaż, anulowanie paragonów, rozliczanie kaucji, sprawdzać

ceny towaru na kasie oraz tworzyć raporty. Kurs zakończy się egzaminem polegającym na obsłudze symulacji bezpośredniej sprzedaży przez każdego z uczestników (w tym na improwizowaniu anulowania pozycji z paragonu oraz oddawania butelek). Po zdaniu egzaminu kursanci otrzymają za-

świadczenie.

Chętni, którzy chcą uczestniczyć w kursie proszeni są o zapisy i wpłatę za kurs w siedzibie Młodzieżowego Biura Pracy i Klubie Pracy OHP w Kluczach do 9 września 2010 r. (czwartek).

Więcej informacji można uzyskać w Młodzieżowym Biurze Pracy

i Klubie Pracy OHP przy Urzędzie Gminy Klucze, ul. Partyzantów 1, pok. nr 7 (parter), 32-310 Klucze, tel. 032/642 85 08, 642 84 39 wew. 67, e-mail: mbp@gmina-klucze.pl.

Arkadiusz Węglarz
Pośrednik pracy I stopnia,
Lider Klubu Pracy

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Dożynki Gminy i Diecezji

Pogoda dopisała. Przy pięknym słońcu oraz licznych udziałach Kół Gospodyń Wiejskich i parafian z wieńcami, w Kluczach 22 sierpnia odbyły się Dożynki dla Diecezji Sosnowieckiej i Gminy Klucze. Mszę świętą na stadionie, gdzie odbywały się uroczystości dożynkowe, odprawił biskup sosnowiecki Grzegorz Kaszak.

Dożynki rozpoczęły się od prezentacji wieńców – prawdziwe arcydzieła zaprezentowały Koła Gospodyń Wiej-

gości dożynek przywitała Pani Wójt Małgorzata Węgrzyn.

Ordynariusz Diecezji Sosnowieckiej Ks. Bp Grzegorz Kaszak odprawił mszę świętą, a po niej poświęcił wszystkie wieńce, ustawione w rzędach na stadionie, miejscu uroczystości dożynkowych. Wieńce zostały tradycyjnie „ośpiewane”, a dokonały tego reprezentacje Kół Gospodyń Wiejskich i sołectw, którym na gitarze basowej akompaniował Zdzisław Dusza, a na akordeonie Bogusław Bromblik. Swój

skich ze wszystkich sołectw gminy Klucze: z Klucz, Chechła, Ryczówka, Rodak, Kwaśniowa Górnego i Kwaśniowa Dolnego, Huciska, Zalesia, Bydłina, Krzywopłot, Golczowic, Cieślina, Kolbarku, Bogucina Dużego i Jaroszwca. oraz parafii diecezji sosnowieckiej spoza naszej gminy, m.in. z Małobądza, Sułoszowej, Ryczowa, Łaz, Niegowonic i Dąbrowy Górniczej. Po prezentacji, delegacje z wieńcami, księża, parafianie, samorządowcy, poczty sztandarowe szkół, sołectw i straży pożarnych, orkiestra dęta, dzieci ze szkoły podstawowej i przedszkola w Kluczach wyruszyli w barwnym korowodzie spod Domu Kultury na stadion. Korowód poprowadził sołtys Klucz Roman Sperka, który maszerował w szeregu razem z orkiestrą dętą z Bolesławia. Na stadionie, wszystkich

wieniec „ośpiewały” także dzieci z Przedszkola Jasia i Małgosi w Kluczach. Mnóstwo gości obiegło stół przybrany białym obrusem, na którym starostwie dożynek Urszula Mamoń i Ryszard Tomsia oraz pani wójt Małgorzata Węgrzyn i zastępca wójta gminy Józef Kaczmarczyk dzielili chleb dożynkowy.

Równocześnie zaprezentowano wieńce, które zostały wyróżnione w konkursie dożynkowym i będą prezentowane podczas tegorocznych dożynek centralnych czyli ogólnopolskiej pielgrzymki rolników do Częstochowy 4 – 5 września. Na wałach klasztoru na Jasnej Górze zostaną wystawione wieńce z naszej diecezji: z Klucz, Sułoszowej i Ożarowic.

Po tych uroczystościach dla gości Dożynek zgromadzonych na stadionie

w Kluczach rozpoczął się blok rozrywkowy, o który zadbał Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach. Na dobry początek wystąpił zespół „z duszą...”, który bardzo często zapewnia oprawę muzyczną imprez gminnych (występy zespołu oglądali wcześniej m.in. goście Dnia Seniora w Kluczach, 20-lecia Samorządu, Majówki w Ryczówku, Dnia Jagody i wielu innych imprez). Następnie zagrała Krakowska Orkiestra Staro-

miejska, rozbawiając publiczność standardami muzyki światowej, zaprezentowanymi z humorem, ale przede wszystkim z dużą klasą! Potem goście dożynek bawili się do późnych godzin wieczornych przy bloku rozrywkowym organizowanym przez grupę „Rancho Pasja”.

Rafał Jaworski

(tekst ukazał się w sierpniowym wydaniu „Echa Klucza”)

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

KAKADU

Bracia Rafał i Krzysztof Pitulowie wraz z wokalistką Marzeną rozpoczęli współpracę wiosną 2003 roku. Dołączył do nich basista i pianista. Basistę w niedługim czasie zastąpił do dziś grający i komponujący Darek Jurkowski. Podobna sytuacja była w roku 2007, kiedy to po 3 krotkach zmianach na etacie pianisty dołączył Marcin Maziarz. W takim składzie zespół KAKADU gra, komponuje, koncertuje do dzisiaj. Jeśli chodzi o nazwę grupy - KAKADU - pojawiła się spontanicznie w ustach Marzeny. Nasza muzyka może być spokojnie kojarzona z papugą Kakadu - biała, czysta, swobodna/wolna.

Czy wszyscy mieszkacie i pochodzicie z Kielc?

Nie, muzycy mieszkają na terenie woj. świętokrzyskiego, próby odbywają się jedynie w Kielcach. Np. perkusista mieszka w odległości ok 100 km od klawiszowca :))

Kto pisze teksty Waszych piosenek?

Teksty piosenek pisze Marzena, robi to ponieważ najlepiej śpiewa się jej własne melodie do własnego tekstu. Raz zdarzyło się do tej pory że tekst jednej z piosenek jest innego autorstwa, wyjątek, aczkolwiek udany.

Macie już za sobą występy w TV, nagranie kilku utworów na płytę -jakie kolejne plany?

Plany nagraniowe związane są z ko-

lejnym maxi singlem, ponieważ uznaliśmy, że dopóki jakaś spora wytwórnia nie zaproponuje nam konkretnej umowy, projektu sprzedaży dużej płyty, dopóty długogrającej płyty nie nagramy. Nie ma po prostu takiej potrzeby. Singiel można swobodnie reklamować, o różnicy w kosztach nie muszę chyba mówić. Plan jest aby jesienią wejść do studia i na koniec roku bądź początek 2011 wydać maxi singiel, złożony z 4,5 piosenek.

Wiecie gdzie jest Wolbrom w którym wystąpiacie 12 września?

Tak, wiemy gdzie jest Wolbrom, aczkolwiek nigdy u Was nie graliśmy. Z niecierpliwością czekamy na występ 12.09.2010

Kilka słów zachęty dla naszych czytelników, aby przyszli na Wasz koncert.

Zapraszamy wszystkich : małych, dużych, młodych i tych starszych. Nasza muzyka jest aranżowana w stylu pop-rock, na pewno wszystkim się spodoba, sporo piosenek granych jest w energetycznych tempach i rytmach gwarantujących świetną zabawę. Zagramy również parę coverów światowych takich wykonawców jak Roxette, Tina Turner, Blondie, No Doubt.

Zapraszamy, każdy znajdzie coś dla siebie!

Pozdrowienia. KAKADU.

Członkowie zespołu Kakadu

Tradycja kuchnią pachnąca

Stowarzyszenie "Babiniec" w Kluczach na przyjemność poinformować, że jest w trakcie realizacji projektu pt "Tradycja kuchnią pachnąca-łączy Nas dziedzictwo kulinarne" dofinansowanego z programu Działaj Lokalnie VII Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolność realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Stowarzyszenie Forum Oświatowe Klucze. W ramach tego projektu odbył się cykl spotkań z przewodniczącymi Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Klucze, z zainteresowanymi grupami zostało przeprowadzone wspólne tradycyjne gotowanie. Na Dożynkach Diecezjalno-Gminnych nastąpiła prezentacja potraw regionalnych przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich w Kluczach, które to cieszyły się bardzo dużym powodzeniem. W związku z projektem zostanie wydana Książeczka Kucharska wszystkich potraw przygotowanych w czasie trwania projektu.

POTOK INFORMACYNY

Stowarzyszenia LGD

"Nad Białą Przemszą"

MIESIĘCZNIK

Wydawca (adres redakcji):

Biurowo Stowarzyszenia
LGD "Nad Białą Przemszą"
ul. Leśna 2
32-340 Wolbrom

E-mail: redakcjaLGD@nadbialaprzensza.org.pl

Redaktor naczelny:

Łucja Hagno-Rams

Gazetę redaguje zespół w składzie:

Paweł Gamrot, Michał Sadkowski, Magdalena Modras, Karolina Imiolek, Gabor Grzybek, Mateusz Ziąja, Anna Kleczko, Roksana Nowak, Paulina Głowacka, Kinga Grzywa, Karolina Poseł, Magdalena Ciepka, Wojciech Kowalski, klasa 1e II LO w Olkuszu

Skład graficzny i druk:

MEDIANA Firma Usługowo-Informacyjna,
Siemianowice Śląskie,
www.mediana.biz.pl

Nakład: 5000 szt.

W przypadku listów do redakcji zastrzega się prawo do adiacji i opatrzenia nadesłanych materiałów tytułem. Nie publikujemy listów nie podpisanych nazwiskiem i imieniem - można zastrzec nazwisko i adres do wiadomości redakcji.

Z pomocą seniorów

Pustynne Centrum Promocji w Kluczach

Z inicjatywy Stowarzyszenia Polska Sahara w centrum gminy Klucze powstaje placówka, która ma służyć promocji niepowtarzalnej w skali kraju atrakcji przyrodniczo-turystycznej, jaką jest Pustynia Błędowska a jednocześnie będzie stanowiła punkt informacji o pustyniach występujących na całym świecie.

W ramach tworzonego Pustynnego Centrum Promocji zaplanowano zorganizowanie stałej ekspozycji prezentującej różnorodne walory Pustyni Błędowskiej oraz inne pustynie świata, gromadzenie materiałów, ekspona-

tów, literatury, informacji i pamiątek o tematyce pustynnej, funkcjonowanie tematycznej strony internetowej DesertInfoCenter, hodowanie kaktusów oraz innych roślin sucholubnych, wytwarzanie pustynnych pamiątek, organizowanie spotkań o tematyce pustynnej, prowadzenie edukacji międzykulturowej, rozwojowej i proekologicznej.

W działania prowadzące do utworzenia tej placówki stowarzyszenie chce zaangażować seniorów zamieszkujących Chechło i Klucze - wioski bezpośrednio przylegające do Pustyni Błędowskiej oraz członków ich ro-

dzin. Inauguracja przedsięwzięcia miała miejsce 1 sierpnia b.r., w ramach organizowanej przez Stowarzyszenie Polska Sahara dorocznej imprezy promocyjnej pt. „Pustynne Miraże”, a jego realizacja potrwa do końca maja przyszłego roku. Stowarzyszenie apeluje do starszych mieszkańców gminy Klucze o aktywne włączenie się do zaplanowanych działań. Bliższe informacje i zgłoszenia do projektu przyjmowane są do połowy września: telefonicznie pod numerem 502576895, za pośrednictwem łączy internetowych – mail: polska.sahara@op.pl lub osobiście w biurze

projektu, które mieści się w budynku Agencji Rozwoju Regionu Kluczewskiego w Kluczach, ul. Rabsztyńska 1, I p. p. 14.

Realizacja projektu pt. „Pustynne Centrum Promocji, czyli prędkiej nam tu kaktus wyrośnie” jest możliwa dzięki dotacji uzyskanej przez Stowarzyszenie Polska Sahara z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” z Warszawy w ramach III edycji ogólnopolskiego konkursu „Seniorzy w akcji”.

Marian Pajdak

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Otwarcie Centrum Integracji Społecznej w Tarnawie

W dniu 29 sierpień 2010 w Sołectwie Tarnawa odbyły się uroczystości otwarcia Centrum Integracji Społecznej – inwestycja zrealizowana w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz przekazania OSP Tarnawa samochodu pożarniczego.

Oficjalną część rozpoczęła defilada pododdziałów OSP z Gminy Trzyciąż oraz gmin ościennych. Defiladę prowadziła Włoszczyńska Orkiestra Dęta z Zagórowej a uczestniczyli w niej przedstawiciele 14 jednostek OSP. Na placu przed Centrum Integracji Społecznej w Tarnawie odbyła się msza św koncelebrowana, którą odprawili ks. Zbigniew Szewczyk proboszcz parafii Imbramowice oraz ks. Roman Patyk -wikariusz parafii Zadroże. Po zakończonej eucharystii nastąpiło poświęcenie krzyża ustawionego przed budynkiem, obiektu, oraz samochodu. Następnie Wójt Gminy Trzyciąż Roman Żelazny i przewodniczący Rady Gminy

Lucjan Gajda wraz z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego oraz Województwa Małopolskiego w osobach Andrzeja Massnego dyrektora Departamentu Środowiska i Rozwoju Wsi, Anety Helak – Świechowskiej – dyrektora Departamentu Rolnictwa i Geologii oraz Lucyny Gajdy -dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Urzędu Wojewódzkiego uroczystie przecięli wstęgę i dokonali oficjalnego otwarcia Centrum Integracji Społecznej w Tarnawie. Po otwarciu obiektu nadszedł czas na oficjalne przekazanie jednostce OSP Tarnawa zakupionego ze środków budżetu gminy oraz własnych miejscowej OSP samochodu pożarniczego marki Magirus Deutz. Władze Gminy na ręce komendanta OSP Tarnawa oraz kierowcy złożyły kluczyki, dokumenty samochodu oraz uroczysty akt przekazania samochodu. Następnie chrestni samochodu czynili swą powinność oblania samochodu szampanem. Po

oficjalnych przemówieniach Władz kończących oficjalne uroczystości, nadszedł czas na blok artystyczny. W programie zaprezentowali się uczestnicy Wakacyjnych Warsztatów Artystycznych „Tańcz i śpiewaj razem z nami” realizowanych w ramach PPWOW czyli: dzieciaki ze SP w Tarnawie w 3 układach tanecznych (warsztaty taneczne), młodzież z Zadroża w programie kabaretowym (warsztaty teatralne) oraz młodzież z Zadroża i Trzyciąża w występie wokalnym – instrumentalnym(warsztaty wokalne). Na scenie zaprezentowało się również KGW Sucha w występie śpiewaczym. Na zakończenie Zespół 4 sense w biesiadzie disco polo zawładnął publicznością w Tarnawie. Przez dwie godziny przy dźwiękach muzyki biesiadnej i disco polo publiczność tańczyła i śpiewała wspólnie z wykonawcami. Ostatnim punktem programu była zabawa zorganizowana przez OSP Tarnawa, na którą zaprosili prowadzący

fot. Karolina Dela

Wójt Gminy Trzyciąż Roman Żelazny przecina wstęgę

uroczystości: Ewelina Kruczek z KGW Tarnawa oraz Jarosław Półtorak Sołtys wsi Tarnawa. Stoisko z degustacjami potraw regionalnych, które cieszyło się ogromnym powo-

zieniem przygotowały Panie z KGW Tarnawa. Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji uroczystości w Tarnawie.

Stowarzyszenie

„Ziemia Kluczeńska” w Kluczach
zwraca się z prośbą o wsparcie
finansowe mieszkańca Klucz -
DAMIANA DRABA

Damian został porażony prądem w kwietniu 2009 r. i obecnie znajduje się pod opieką NZOZ Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego „Zacisze” w Żimnodole.

Pieniądze, które otrzyma Stowarzyszenie „Ziemia Kluczeńska” w Kluczach zostaną przekazane na sfinansowanie terapii niefinansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Środki finansowe prosimy przekazywać na konto Stowarzyszenia:

Stowarzyszenie „Ziemia Kluczeńska” w Kluczach

32-310 Klucze, ul. Partyzantów 1

nr konta 25 1020 2430 0000 8402 0018 6742

z dopiskiem w tytule przelewu/wpłaty:

DLA DAMIANA

Liczymy i z góry dziękujemy za Państwa hojność.

„Twórcza edukacja naszą szansą na przyszłość”

Co nowego w projekcie?

Przed nami kolejny rok szkolny 2010/2011. We wrześniu tj. do 15 września 2010r. odbędzie się rekrutacja uczniów na poszczególne zajęcia w pięciu szkołach biorących udział w projekcie: SP w Suchej, SP w Jangrocie, SP w Trzyciążu, SP w Michałowce i SP w Zadrożu.

Uczniowie będą rekrutowani w oparciu o regulamin, który zakłada:

- wybór uczestników zajęć wspomagających rozwój ucznia oraz zajęć wyrównawczych projektu (tj. zajęć dydaktycznych – wyrównawczych, zajęć z psychologiem i pedagogiem oraz zajęć logopedycznych) zostanie dokonany uwzględniając:
 - opinie Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej;
 - niski poziom wyników osiągniętych w roku szkolnym poprzedzającym rekrutację;
 - wnioski nauczycieli;
 - wnioski rodziców.
- wybór uczestników zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (tj. kół zainteresowań) zostanie dokonany uwzględniając:
 - wnioski nauczycieli;
 - wnioski uczniów;

- wnioski rodziców;
 - kolejność zgłoszeń.
- Projekt przewiduje szereg atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów tj.:
- „Obserwujemy, badamy, odkrywamy” w kl. I-III oraz w kl. IV-VI;
 - „Matematyka skarbnicą wiedzy” w kl. I-III,
 - „Wy na wynalazki też możecie poświęcić swój czas” w kl. IV-VI,
 - „Radzę sobie komputerem” w kl. I-III,
 - „Spotkania z kulturą i sztuką” w kl. IV-VI,
 - oraz zajęć wyrównawczych m.in.
 - zajęcia logopedyczne pn. „Chcę mówić poprawnie”;
 - zajęcia dydaktyczne - wyrównawczych w kl. I-III;
 - zajęcia dydaktyczne - wyrównawczych w kl. IV-VI z matematyki oraz

- z języka polskiego;
 - zajęcia psychologiczno-pedagogiczne.
- W trakcie dalszej realizacji projektu przewidziane są również inne atrakcje, a mianowicie:
- wycieczki np. do Ojcowskiego Parku Narodowego, do Teatru Groteska w Krakowie, do Filharmonii w Krakowie, do Muzeum Etnograficznego w Krakowie, Planetarium w Chorzowie,
 - warsztaty w Izbie Regionalnej w Imbramowicach,
 - konkursy.

Warto nadmienić, że projekt pn. „Twórcza edukacja naszą szansą na przyszłość” daje dzieciom wiele możliwości i satysfakcji. Nauka staje się dla nich łatwiejsza, przyjemniejsza i ciekawsza. Dzieci mogą pogłębiać swoją wiedzę poznając i korzystając z licznych pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach projektu, których do tej pory nie znali np. stacja meteorologiczna.

12 WRZEŚNIA 2010 (niedziela godz. 14.00)

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

**"Nad Białą Przemszą" zaprasza na
FESTIWAL SMAKÓW REGIONALNYCH
- ZAKOŃCZENIE LATA**

Miejsce Imprezy:

**scena plenerowa
przy Centrum**

**Kultury Promocji i Informacji
w Wolbromiu**

PLAN FESTIWALU

- 14.00** Otwarcie imprezy
Występ zespołu Chill Out
Pokaz kulinarny w wykonaniu Eugeniusza Mientkiewicza - znawcy serów, publicysty, kucharza, menadżera Roberta Makłowicza
Występ zespołu The Covers
Występ zespołu Baby Rock
- 17.30** Rozstrzygnięcie konkursu na Produkt Lokalny "Nad Białą Przemszą"
- 18.00** Występ zespołu The Beatles Revival
- 19.20** Występ zespołu Kakadu

W programie również prelekcje na temat

- Produkt lokalny szansą rozwoju obszarów wiejskich. Promocja i budowa wizerunku na rynku.
- Od rolnika bez pośrednika - dystrybucja produktów lokalnych
- Budowanie silnej marki - dobre praktyki

PATRONAT HONOROWY

STANISŁAW KRACIK
WOJEWODA MAŁOPOLSKI

PATRONAT MEDIALNY

TVP KRAKÓW

DZIENNIK POLSKI

RADIO
KRAKÓW
Małopolska

olkusz.tv.pl

Fundacja
ABC XXI
Cała Polska czyta dzieciom

www.eolkusz.pl

Potok Informacyjny
Stowarzyszenie LLD Nad Białą Przemszą

GAZETA
Krakowska

olkuszania.pl

WIEŚCI
WOLBROMSKIE

HOROSKOP NA WRZESIEŃ 2010!

Baran - 21.03-20.04

Wielka niespodzianka w życiu uczuciowym! Nawet się nie spodziewasz co szykuje Ci los. Po wielkim leniuchowaniu w wakacje czas zadbać o siebie i pokazać się, z jak najlepszej strony.

Byk - 21.04-21.05

W życiu towarzyskim będzie tak, jak sobie wymarzyłeś. Doskonale poradzisz sobie z nadchodzącymi obowiązkami, a emanujący z Ciebie spokój da oznaki, że jesteś gotowy na nowe wyzwania.

Bliznięta - 22.05-21.06

W związkach dużo ciepła i wzajemnego zaufania, jednak single pokażą na co je stać. Koniec tych wakacji dobrze wpłynie na niespodziewany przyływ gotówki.

Rak - 22.06-22.07

Nowi znajomi próbują wyciągnąć Cię do kina? zgódź się to ostatnia szansa, tak dobrze spędzić ostatnie dni wakacji.

Lew - 23.07-23.08

Bliscy zaczną wymagać od Ciebie więcej, niż byś mógł im dać. W sytuacjach ostatecznych zaczniesz brakować asertywności, zacznij mówić nie.

Panna - 24.08-23.09

Jeśli ciągle jesteś samotny, bo brakowało Ci pewności siebie, to teraz chętnie wyjdiesz naprzeciw nowym znajomościom. Upewnij się jednak czy ten, który skradnie Ci serce będzie właściwym.

Waga - 24.09-23.10

Codziennie problemy nie ostudzą temperatury uczuć w stałych związkach. Zacznij realizować te plany, które ciągle odkładasz na później.

Skorpion - 24.10-23.11

Zaczniesz dogadywać się z przyjaciółmi, postanowisz zacząć nowy okres w swoim życiu, jednak uważaj na natrętnych adoratorów.

Strzelec - 24.11-22.12

Miedzy Tobą a Twoim partnerem zaczną się układać, ale czy aby na stałe? Niech odżyje na nowo w Tobie towarzyska dusza i ruszy na parkiet w ostatni weekend wakacji.

Koziorożec - 23.12-20.01

Zawodowe plany rozwijają się w dobrym kierunku, jednak zwróć uwagę na zaległe sprawy. Podejdź do tego z dystansem i zaangażowaniem, a na horyzoncie pojawi się nowa miłość.

Wodnik - 21.01-19.02

Prawie wszystko będzie działać Ci na nerwy, ale w domu nie prowokuj kłótni. Bez gadania idź do przodu, bo powodzenie w życiu osobistym Cię nie zawiedzie.

Ryby - 20.02-20.03

Stosunki z partnerem ułożą się harmonijnie. Zakończą myśleć o wspólnym życiu. Zadbaj o zdrowie bo Twoja osoba odsunęła się na drugi plan.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie